

Teaching Guide

Identifying Data					2023/24
Subject (*)	Early Intervention in Disabilities	Code	651516011		
Study programme	Mestrado Universitario en Discapacidade e Dependencia (plan 2015)				
Descriptors					
Cycle	Period	Year	Type	Credits	
Official Master's Degree	2nd four-month period	First	Optional	6	
Language	SpanishGalician				
Teaching method	Face-to-face				
Prerequisites					
Department	Didácticas Específicas e Métodos de Investigación e Diagnóstico en EducaciónPedagogía e DidácticaPsicoloxía				
Coordinador		E-mail			
Lecturers	Fernández Fernández, María Pilar	E-mail	pilar.fernandez1@udc.es		
Web	www.educacion.udc.es/index.php?pagina=practicum				
General description	<p>The subject of early attention is a subject of 6 credits with a time assignment of 150 total hours divided into contact hours and non-contact hours or autonomous work of the student outside class hours. This allocation is specified in the subject planning section.</p> <p>Early care is conceived as addressing the different problems, disorders, or dysfunctions that can occur in children aged 0-6 years. Although at present early care or stimulation of development is implemented within the early childhood education curriculum. For this reason, this subject will address socio-health and school aspects within the field of early care, presenting fundamental aspects of the subject such as: concept, principles, models, evaluation, intervention and implementation in the classroom.</p> <p>FACE-TO-FACE MODALITY:</p> <p>The students will attend the classes of the matter established in the ordinary schedule, and will present the activities established for overcoming the matter in a timely manner, in addition to taking the appropriate objective test. All the methodologies indicated in the corresponding section will be used.</p> <p>BLENDED MODALITY:</p> <p>The students will not attend classes on the subject, they will only be asked to attend three sessions: initial presentation, to establish the foundations of work on it, a session for oral presentation, and a session for taking the test. objective. These students will have at their disposal all the appropriate material for the subject on the moodle platform, or through team sessions, as appropriate. This includes the sessions on content with the pertinent explanation, and other documents, videos, etc. necessary for the appropriate course of the subject.</p> <p>In this case, the works will all be presented individually and there will be no collaborative learning in the classroom.</p> <p>They can be used for moodle or team queries</p>				

Study programme competences

Code	Study programme competences
A1	CE1. Ser capaz de integrar o fenómeno da discapacidade e a dependencia dentro da construción social do proceso saúde-enfermidade
A16	CEIP1. Ser capaz de integrar coñecementos avanzados no campo dos trastornos do desenvolvemento e da atención temperá.
A17	CEIP2. Capacidade para deseñar e executar proxectos de investigación no ámbito dos trastornos do desenvolvemento e a súa atención temperá.
A23	CEIP8. Capacidade para deseñar e executar proxectos de investigación no ámbito da intervención psicolóxica nas relacións de familia ante situacións de discapacidade e dependencia.

B2	CB7. Que os estudantes saiban aplicar os coñecementos adquiridos e a súa capacidade de resolución de problemas en ámbitos novos ou pouco coñecidos dentro de contextos máis amplos (ou multidisciplinares) relacionados coa súa área de estudo
B3	CB8. Que os estudantes sexan capaces de integrar coñecementos e enfrontarse á complexidade de formular xuízos a partir dunha información que, sendo incompleta ou limitada, inclúa reflexións sobre as responsabilidades sociais e éticas vinculadas á aplicación dos seus coñecementos e xuízos
B4	CB9. Que os estudantes saiban comunicar as súas conclusións e os coñecementos e razóns últimas que as sustentan a públicos especializados e non especializados dun modo claro e sen ambigüidades
B5	CB10. Que os estudantes posúan as habilidades de aprendizaxe que lles permitan continuar estudando dun modo que haberá de ser en boa medida autodirixido ou autónomo.
B7	CG2 Identificar, avaliar e resolver os problemas derivados da presenza de discapacidade e dependencia
B8	CG3 Capacidade para a toma de decisións na resolución de problemas.
B9	CG4 Ser capaz de intervir na problemática derivada da discapacidade e da dependencia
B10	CG5 Capacidade para integrar coñecementos científicos de carácter avanzado ligados ao ámbito da discapacidade e a dependencia
B11	CG6 Ser capaz de acceder á información relacionada coa discapacidade e a dependencia
C1	CT1. Ser capaz de relacionarse de forma eficiente con e dentro do equipo multidisciplinar, intradisciplinar e transdisciplinar.
C2	CT2. Coñecer os recursos sociosanitarios e aprender a utilízalos para elaborar programas de intervención no ámbito da discapacidade e a dependencia
C6	CT6. Valorar críticamente o coñecemento, a tecnoloxía e a información dispoñible para resolver os problemas aos que deben enfrontarse
C7	CT7. Ser capaz de valorar a importancia que ten a investigación, a innovación e o desenvolvemento tecnolóxico no avance socioeconómico e cultural da sociedade?

Learning outcomes			
Learning outcomes	Study programme competences		
Ser capaz de integrar o fenómeno da discapacidade e a dependencia dentro da construción social do proceso saúde-enfermidade	AR1		
Understand the meaning and usefulness of early care	AR16		
Capacidade para deseñar e executar proxectos de investigación no ámbito dos trastornos do desenvolvemento e a súa atención temperá.	AR17		
Know the relationship between early care, development and disability		BR2	
Que os estudantes sexan capaces de integrar coñecementos e enfrontarse á complexidade de formular xuízos a partir dunha información que, sendo incompleta ou limitada, inclúa reflexións sobre as responsabilidades sociais e éticas vinculadas á aplicación dos seus coñecementos e xuízos		BR3	
Be able to design an early care program in specific cases and assess its success through research		BR7	
Que os estudantes saiban comunicar as súas conclusións e os coñecementos e razóns últimas que as sustentan a públicos especializados e non especializados dun modo claro e sen ambigüidades		BR4	
Be able to develop a documentary database on early care, development and disability		BR7	
Know assessment instruments for the detection of developmental problems between 0-6 years		BR11	
Know the socio-health resources available to care for people with disabilities			CR2
Capacidade para a toma de decisións na resolución de problemas.		BR8	
Ser capaz de relacionarse de forma eficiente con e dentro do equipo multidisciplinar, intradisciplinar e transdisciplinar.			CR1
Que os estudantes posúan as habilidades de aprendizaxe que lles permitan continuar estudando dun modo que haberá de ser en boa medida autodirixido ou autónomo.		BR5	
Capacidade para deseñar e executar proxectos de investigación no ámbito da intervención psicolóxica nas relacións de familia ante situacións de discapacidade e dependencia.	AR23		
CT7. Ser capaz de valorar a importancia que ten a investigación, a innovación e o desenvolvemento tecnolóxico no avance socioeconómico e cultural da sociedade?			CR7
CT6. Valorar críticamente o coñecemento, a tecnoloxía e a información dispoñible para resolver os problemas aos que deben enfrontarse			CR6

CG5 Capacidade para integrar coñecementos científicos de carácter avanzado ligados ao ámbito da discapacidade e a dependencia	BR10
CG4 Ser capaz de intervir na problemática derivada da discapacidade e da dependencia	BR9

Contents	
Topic	Sub-topic
Introductory aspects	Concepto e evolución obxetivos Modelos Organización e centros
Assessment and diagnosis in tempera care	Instrumentos e técnicas de avaliación xerais e específicas avaliación formal e non formal tipos de diagnóstico e criterios diagnósticos
developmental disorders	Trastornos sensoriais motóricos TEA TDAH Trastornos da linguaxe e a comunicación Discapacidade intelectual Outros
Intervention	Areas e estratexias de intervención nas distintas patoloxias Coordinación do equipo multidisciplinar O papel da familia na intervención

Planning				
Methodologies / tests	Competencies	Ordinary class hours	Student?s personal work hours	Total hours
Collaborative learning	B5 B8 C1	15	10	25
Critical bibliographical	A1 A16 B2 B3	1	20	21
Objective test	A1 A16 B2 B7 C2	2	10	12
Oral presentation	B4 B5 B11	20	30	50
Guest lecture / keynote speech	A1 A16 A17 A23 B7 B11 C7	20	0	20
Case study	A17 A23 B7 B8 B9 B10 B11 C1 C2 C6	5	15	20
Personalized attention		2	0	2

(*)The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Methodologies	
Methodologies	Description
Collaborative learning	Realizaranse traballos en grupo sobre análise de documentos, e outras actividades, discusión, e tamén contraste de información e postas en común
Critical bibliographical	Consistirá nun resúmen e recensión crítica e reflexiva sobre diversos documentos, fomentando o xuízo crítico e o pensamento autónomo e reflexión persoal do alumnado
Objective test	Consistirá nunha proba tipo test de resposta múltiple sempre que sexa posible, ou V/F , si é preciso, e que computará un 40% da calificación total da materia
Oral presentation	Consistirá na búsqueda de información sobre algún aspectos concretos da materia e a súa presentación por parte do alumno na clase

Guest lecture / keynote speech	Presentación de contidos fundamentais por parte do profesor, coas explicacións pertinentes
Case study	Resolución de casos clínicos, concretando avaliación, diagnóstico e estratexias e áreas de intervención dacordo a información aportada na documentación ó respecto

Personalized attention

Methodologies	Description
Case study Collaborative learning	<p>The tutor will accompany the students' learning process, clarifying doubts, gradually reviewing the work, answering the questions presented by the students based on interests or work interests, etc.</p> <ul style="list-style-type: none"> - The titor faculty of the Faculty will be available during the tutoring schedule. - Queries can be made through the Moodle forum, or mail, or even through teams for blended learning students

Assessment

Methodologies	Competencies	Description	Qualification
Case study	A17 A23 B7 B8 B9 B10 B11 C1 C2 C6	Resolución de casos clínicos ou supostos de exemplo, determinando, avaliación, diagnóstico . áreas e estratexias a traballar	10
Collaborative learning	B5 B8 C1	Traballos en grupo, debates, e posta en común de análises de documentos, valorarase o grado de participación e implicación dos membros do grupo	10
Critical bibliographical	A1 A16 B2 B3	Analise e reflexión crítica de artigos científicos	10
Objective test	A1 A16 B2 B7 C2	Cumplimentación dun test de resposta múltiple sempre que sexa posible, ou V/F puntuarase sobre 10, contando un 50%a puntuación global	50
Oral presentation	B4 B5 B11	Preparación e presentación de aspectos concretos da materia ó grupo clase por parte do alumnado	20

Assessment comments

To pass the subject, it will be necessary for the students to pass the meta of the note of each requested work, corresponding to different methodologies. The students must deliver the activities in a timely manner, normally through the Moodle task tool, or printed. 50%, and the objective test is 50% of the final grade

BLENDED MODALITY:

They will present the same activities, through the moodle task tool, or the teams platform, and the evaluation criteria will be the same. The work will always be assessed for individual success since there will be no group work or collaborative learning.

In the second opportunity, keep two jobs on record or pass the test, and only request two non-passed elements to be repeated.

Qualification of suspense in the call in which fraud is committed in the preparation of tasks, papers or tests, the student will be qualified with a "suspense" grade of 0, in the corresponding call of the academic year, whether the commission of the foul was committed in the first opportunity as in the second. For this, it will proceed to modify the qualification of it in the minutes of the first opportunity, if necessary.

Sources of information

<p>Basic</p>	<p>Desarrollo de escuelas inclusivas. Madrid: Narcea. Antúnez, S., Del Carmen, L. M., Imbernón, F., Parcerisa, A., & Zabala, A. (2005). Del proyecto educativo a la programación de aula. Barcelona: Graó.Apple, M. W. (1996). Política cultural y educación. Madrid: Morata.Apple, M. W., & Beane, J. A., (Comps),. (1997). Escuelas democráticas. Madrid: Morata.Bernstein, B. (1989). Clase y pedagogías visibles e invisibles. In J. Gimeno Sacristán & Á. Pérez Gómez (Eds.), La enseñanza: su teoría y su práctica (pp. 54-72). Madrid: Akal Universitaria.Bolívar, A. (2000). Los centros educativos como organizaciones que aprenden. Promesas y realidades. Madrid: La Muralla.Bruner, J. (1987). La importancia de la educación. Barcelona: Paidós.Coll, C., Martín, E., Mauri, T., Miras, M., Onrubia, J., Solé, I., et al. (1993). El constructivismo en el aula. Barcelona: Graó.Edwards, D., & Mercer, N. (1988). El conocimiento compartido: el desarrollo de la comprensión en el aula. Barcelona: Paidós.Fernández Enguita, M. (1999). La profesión docente y la comunidad escolar: crónica de un desencuentro. Madrid: Morata.Fernández Enguita, M. (2001). Educar en tiempos inciertos. Madrid: Morata.Fernández Pérez, M. (1994). Las tareas de la profesión de enseñar. Madrid: SXXI.Freire, P. (1985a). La naturaleza política de la educación. Barcelona: Paidós.Freire, P. (1985b). Pedagogía del oprimido. Madrid: Siglo XXI.Gimeno Sacristán, J. (1997). El currículum: una reflexión sobre la práctica. Madrid: Morata.Gimeno Sacristán, J., & Pérez Gómez, Á. I., (Comps),. (1997). Comprender y transformar la enseñanza. Madrid: Morata.Hargreaves, A. (1996). Profesorado, cultura y postmodernidad (cambian los tiempos, cambia el profesorado). Madrid: Morata.Hargreaves, A. (2003). Enseñar en la sociedad del conocimiento. Barcelona: Octaedro.Hernández, S., & Ventura, M. (1992). La organización del currículo por proyectos de trabajo. Barcelona: Graó.Jackson, P. W. (1996). La vida en las aulas. Madrid: Morata.Kemmis, S., & Mctaggart, R. (1996). Cómo planificar la investigación-acción. Barcelona: Laertes.Parra Ortiz, J. M. (2010). Manual de Didáctica de la Educación Infantil. Madrid: Gadeta Editorial.Perrenoud, P. (1996). La construcción del éxito y el fracaso escolar. Madrid: Morata.Rodicio García, M. L., & Iglesias-Cortizas, M. J. (2011). El acoso escolar. Diagnóstico y prevención. Madrid: Biblioteca Nueva.Sánchez Blanco, C. (1994a). El desarrollo de actitudes en Educación Infantil. Zaragoza: Edelvives.Sánchez Blanco, C. (1994b). La cooperación en Educación Infantil. A Coruña: Universidade da Coruña.Sánchez Blanco, C. (2000). Dilemas de la educación infantil. Vol. 1. Sevilla: MCEP.Sánchez Blanco, C. (2001). De la educación infantil y su crítica: Reforma, investigación e innovación y formación del profesorado. Vol. 2. Sevilla: MCEP.Sánchez Blanco, C. (2006). Violencia física y construcción de identidades: propuestas de reflexión crítica para las escuelas infantiles. Barcelona: Graó.Sánchez Blanco, C. (2009). Peleas y daños físicos en la educación infantil. Bos Aires: Miño y Dávila.Santos Guerra, M. Á. (1990). Hacer visible lo cotidiano: teoría y práctica de la evaluación cualitativa de los centros escolares. Madrid: Akal.Schön, D. A. (1992). La formación de profesionales reflexivos: hacia un nuevo diseño de la enseñanza y el aprendizaje en las profesiones. Barcelona: Paidós.Stainback, S., & Stainback, W. (2001). Aulas inclusivas: un nuevo modo de enfocar y vivir el currículo. Madrid: Narcea.Steinberg, S. R., & Kincheloe, J. L., (Comps),. (2000). Cultura infantil y multinacionales. Madrid: Morata.Stenhouse, L. (2003). Investigación y desarrollo del currículum. Madrid: Morata.Torres Santomé, J. (2001). Educación en tiempos de neoliberalismo. Madrid: Morata.Torres Santomé, J. (2005). El currículum oculto. Madrid: Morata.Torres Santomé, J. (2006a). Globalización e interdisciplinariedad: el currículum integrado. Madrid: Morata.Torres Santomé, J. (2006b). La desmotivación del profesorado. Madrid: Morata.Trillo, F., & Sanjurjo, L. (2008). Didáctica para profesores de a pie. Propuestas para comprender y mejorar la práctica. Rosario: Homo Sapiens.</p>
<p>Complementary</p>	<p>Cantón, I., (Coord.),. (2009). Narraciones de la escuela. Barcelona: Editorial Davinci.Cantón, I., (Coord.),. (2010). Narraciones de maestros. Barcelona: Editorial Davinci.Diez Navarro, C. (2003). El piso de abajo de la escuela. Barcelona: Graó.McCourt, F. (2005). El profesor. Madrid: Maeva.Pennac, D. (2008). Mal de escuela. Barcelona: Mondadori.Robles Bello, A.(2009.). Evaluación e intervención en atención infantil temprana, Universidad de JaénTonucci, F. (1988). Niño se nace. Barcelona: Barcanova.Tonucci, F. (1989). Cómo ser niño. Barcelona: Barcanova.Tonucci, F. (1993). La soledad de los niños. Barcelona: Barcanova.Tonucci, F. (1994). Con ojos de niño. Barcelona: Barcanova.Tonucci, F. (2003). Cuando los niños dicen ¡Basta! Madrid: Fundación Germán Sánchez Ruipérez.Vida ILucena,m y Díaz Curiel .J.(2015). Atención Temprana: guía práctica para la estimulación del niño de 0-3 años. CEPE. Madrid</p>

Recommendations

Subjects that it is recommended to have taken before

Subjects that are recommended to be taken simultaneously

Subjects that continue the syllabus

Other comments

   It is recommended that you send two papers electronically, and if not possible, we print documents without using plastics, double-sided printing elixir, using recycled material and avoiding printing drafts. It is recommended to be or both give moodle information at all times, as well as give indications from the teacher. It is recommended to rigorous delivery of activities in time and form. It is recommended in the blended mode to attend the three indicated sessions and maintain continuous contact with the teacher

(*)The teaching guide is the document in which the URV publishes the information about all its courses. It is a public document and cannot be modified. Only in exceptional cases can it be revised by the competent agent or duly revised so that it is in line with current legislation.